

**Mededeling van de Raad van het BIPT
van 23 december 2025
over de monitoring van de universele dienst op
telecommunicatiegebied voor 2025**

INHOUDSOPGAVE

1.	Voorwoord	3
2.	Monitoring van de universele dienst.....	5
2.1.	Universele dienst: het geografische element.....	5
2.1.1.	<i>Context</i>	5
2.1.2.	<i>Beschikbaarheid van de adequate breedbandinternettoegang</i>	6
2.1.3.	<i>Kwaliteit</i>	18
2.1.4.	<i>Betaalbaarheid van het geografische element</i>	21
2.1.5.	<i>Conclusie betreffende het geografische element</i>	24
2.2.	Universele dienst: het sociale element.....	25
2.2.1.	<i>Inleiding</i>	25
2.2.2.	<i>Sociaal tarief "oud stelsel"</i>	26
2.2.3.	<i>Sociaal internetaanbod</i>	30
3.	Conclusie van de monitoring	33

1. Voorwoord

1. Dit monitoringverslag wordt uitgevoerd conform artikel 103 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (hierna "WEC"). In dit artikel wordt bepaald dat het BIPT verantwoordelijk is om de uitvoering van de universeledienstverplichtingen te controleren en om eventuele aanpassingen aan deze verplichtingen voor te leggen in een jaarverslag bestemd voor de minister¹.
2. Het BIPT heeft die controle uitgevoerd aan de hand van diverse bronnen. Deze bronnen houden rekening met de recentst beschikbare gegevens en worden in voetnoten vermeld.
3. Deel 2 behelst een verslag van de universeledienstmonitoring voor het jaar 2025. Vandaag zijn slechts twee universeledienstverplichtingen van toepassing: het geografische element (waarvoor geen aanbieder is aangewezen)² en het sociale element³.
4. Wat het geografische element betreft (deel 2.1), gaat het Instituut na of de afwezigheid van een aangewezen aanbieder een invloed heeft gehad op de beschikbaarheid, het prijsniveau en de kwaliteit van de toegang tot een breedbandinternetdienst (ook "breedbandinternet" genoemd).
5. De internettoegang in het kader van de universele dienst wordt geregeld door het koninklijk besluit van 10 september 2023 tot vaststelling van de snelheid voor adequate breedbandinternettoegang in het kader van de verstrekking van het geografische element van de universele dienst inzake elektronische communicatie (hierna "koninklijk besluit van 10 september 2023"). Dat besluit stelt de minimale downloadsnelheid van de adequate toegang vast op 10 Mbps en schrijft voor dat de snelheid zal worden opgetrokken naar 30 Mbps op 1 januari 2027. Het recht op een minimumsnelheid van 10 Mbps zal echter pas effectief zijn na de eventuele aanwijzing van een of meer universeledienstverleners.
6. We herinneren eraan dat de aansluiting op de breedbandinternettoegang in het kader van de universele dienst enkel moet worden gewaarborgd op de hoofdverblijfplaats van de consumenten.
7. Wat het sociale element betreft beschrijft deel 2.2 uitvoering de twee categorieën van sociale tarieven, namelijk:
 - 7.1. het sociaal tarief van het "oude stelsel": sommige huishoudens vallen nog onder dat systeem, dat van kracht was voor 1 maart 2024 en beheerd wordt door het BIPT;

¹ Artikel 103 van de WEC, eerste en tweede lid: "*Het Instituut is belast met de controle op de uitvoering van de universeledienstverplichtingen onder de in de bijlage vastgelegde technische en tarifaire voorwaarden. Daartoe kan het een onafhankelijke revisor aanwijzen, en dit op kosten van de betrokken aanbieder tenzij de aanbieder van ambtswege werd aangeduid, in welk geval de kosten ten laste van het fonds zijn. Het Instituut brengt jaarlijks uiterlijk tegen 31 december verslag uit aan de minister over mogelijke aanpassingen aan de universele dienstverplichtingen.*"

² Artikel 70 van de WEC.

³ Artikel 74 van de WEC.

- 7.2. het "sociaal internetaanbod"⁴ (nieuw stelsel van sociale tarieven): dit nieuwe stelsel van sociaal tarief voor elektronische communicatie wordt beheerd door de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie (hierna "FOD Economie") en komt voort uit de hervorming van de sociale tarieven, die van kracht is geworden op 1 maart 2024.
8. Het Instituut verstrekt ook cijfergegevens over deze twee categorieën van sociale tarieven.

⁴ Voor meer informatie, zie ook [Sociaal internetaanbod: gunstig tarief voor vast internet | FOD Economie](#)

2. Monitoring van de universele dienst

2.1. Universele dienst: het geografische element

2.1.1. Context

9. Het vaste geografische element van de universele dienst bestaat uit de verstrekking tegen een betaalbare prijs op het gehele grondgebied van toegang, op een vaste locatie, tot een beschikbare adequate breedbandinternettoegangsdienst en tot spraakcommunicatiediensten van een gespecificeerde kwaliteit, met inbegrip van de aansluiting op het net⁵. Deze toegang moet ten minste de verstrekking van de in bijlage V van het Europees wetboek voor elektronische communicatie (hierna "Wetboek" genoemd) vermelde diensten mogelijk maken⁶.
10. Deze diensten moeten worden verstrekt aan elke consument die daartoe een redelijk verzoek indient, ongeacht diens geografische locatie.
11. De rechtsgrondslag voor een adequate toegang om de in bijlage V bij de Code genoemde diensten te kunnen verrichten, is het koninklijk besluit van 10 september 2023. Dat koninklijk besluit stelt de minimale downloadsnelheid van de adequate breedbandinternettoegangsdienst vast op ten minste 10 Mbps en verhoogt deze snelheid vanaf 1 januari 2027 naar 30 Mbps. Deze snelheid zal door de universeledienstverlener(s) aangewezen krachtens artikel 71 van de WEC, moeten worden verstrekt, alle dagen van het jaar, op alle uren van de dag, behalve tijdens een maximumperiode van een uur per dag.
12. Er moet op worden gewezen dat het koninklijk besluit van 10 september 2023 geen "onmiddellijk recht" creëert. Sinds 1 augustus 2013 is voor deze component immers geen enkele aanbieder aangewezen krachtens artikel 71 van de WEC. De eventuele aanwijzing van deze aanbieders kan alleen worden uitgevoerd nadat is vastgesteld in welke zones de minimumsnelheid niet beschikbaar is. Effectieve toegang tot deze minimumsnelheid is dus pas mogelijk nadat de zones in kwestie en de universeledienstverlener(s) voor die zones zijn geïdentificeerd.
13. Aangezien dit verslag tot doel heeft de toestand van de universele dienst in 2025 te analyseren, hebben de beschouwingen die in de delen hieronder zijn opgenomen hoofdzakelijk betrekking op de verstrekking van een adequate internettoegangsdienst van 10 Mbps.
14. Het geografische element van de universele dienst omvat ook de dienst voor vaste telefonie. De gegevens over de beschikbaarheid van de dienst in dit verslag concentreren zich evenwel op de dienst voor vast internet, aangezien de dekking van vaste telefonie ten minste gelijk is aan de dekking van vast internet.

⁵ Artikel 70, § 1, van de WEC.

⁶ Richtlijn 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie.

2.1.2. Beschikbaarheid van de adequate breedbandinternettoegang

15. Volgens considerans 214 van het Wetboek is de universele dienst technologie-neutraal gedefinieerd, wat impliceert dat zowel draadverbindingen als draadloze verbindingen zonder onderscheid kunnen worden gebruikt. Daarom wordt de beschikbaarheid van adequate breedbandinternettoegang beoordeeld met inachtneming van de dekking van:
 - 15.1. draadtechnologieën (deel 2.1.2.1), namelijk de vaste breedbandnetwerken (kabel-, koper- en glasvezelnetwerken);
 - 15.2. draadloze technologieën (deel 2.1.2.2), namelijk de mobiele netwerken en satelliet.⁷

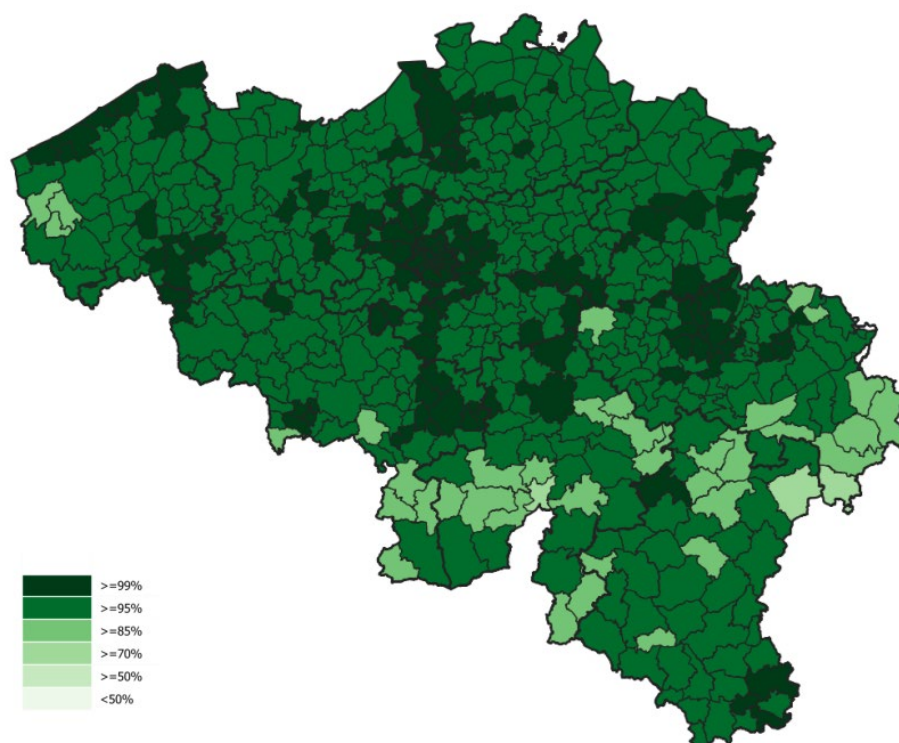
2.1.2.1. Dekking van de vaste netwerken

16. Het BIPT publiceert een "atlas" van de dekking inzake vaste internettoegang, die beschikbaar is op zijn [dataportaal](#). Er zijn ook dekkingsgegevens verstrekt op adresniveau.
17. In 2023 heeft het BIPT een nieuwe methode aangenomen voor het verzamelen en verwerken van dekkingsgegevens, gebaseerd op de kadastrale percelen (vóór puntsgewijze GPS-coördinaten) en de demografische gegevens van Statbel. Deze methode biedt een veel nauwkeurigere schatting van de dekking. De verschillen met de voorgaande jaren weerspiegelen deze methodologische verbetering in plaats van een echte verandering in de dekking.
18. Zoals hierboven aangegeven, voorziet het op de universele dienst toepasselijke kader momenteel in een snelheid van 10 Mbps waarmee de adequate breedbandinternettoegang mogelijk is. Uit de meest recente [kwalitatieve studie van vaste en mobiele breedbandnetwerken](#) van het BIPT (hierna "kwalitatieve studie van het BIPT van 2025") blijkt dat 99,40% van de huishoudens over een dekking beschikt met een snelheid van 10 Mbps, dit betekent dat ongeveer 31.000 huishoudens deze dekking niet hebben.
19. De bovenvermelde dekking van huishoudens heeft betrekking op nationaal niveau. Afhankelijk van de gewesten bedraagt de dekking:
 - 19.1. 99,90% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (ongeveer 300 huishoudens niet gedekt);
 - 19.2. 99,40% in het Waalse Gewest (bijna 9.000 huishoudens niet gedekt);
 - 19.3. en 99,30% in het Vlaamse Gewest (ongeveer 21.000 huishoudens niet gedekt), dit hogere cijfer wordt verklaard door het grotere totale aantal huishoudens in dit gewest.
20. Er zij op gewezen dat voor de snelheden van 1, 10, 30 en 50 Mbps het aantal huishoudens dat niet gedekt is, in het Vlaamse Gewest hoger is dan in het Waalse Gewest; deze trend keert zich om voor de hogere snelheden (100 Mbps, 350 Mbps en 1 Gbps). De dekkingspercentages

⁷ Onverminderd het soort van technologie die daadwerkelijk zou worden gebruikt door een eventuele universeledienstverlener en onverminderd de al dan niet substitueerbaarheid tussen deze producten in de betekenis van het mededingingsrecht.

in termen van huishoudens tonen dus een netwerk voor de hoge snelheden dat in het Vlaamse Gewest op grotere schaal wordt uitgerol dan in het Waalse Gewest.

21. Daarnaast toont de kaart hieronder het percentage huishoudens met een vaste breedbandtoegang van minstens 10 Mbps in de gemeenten.

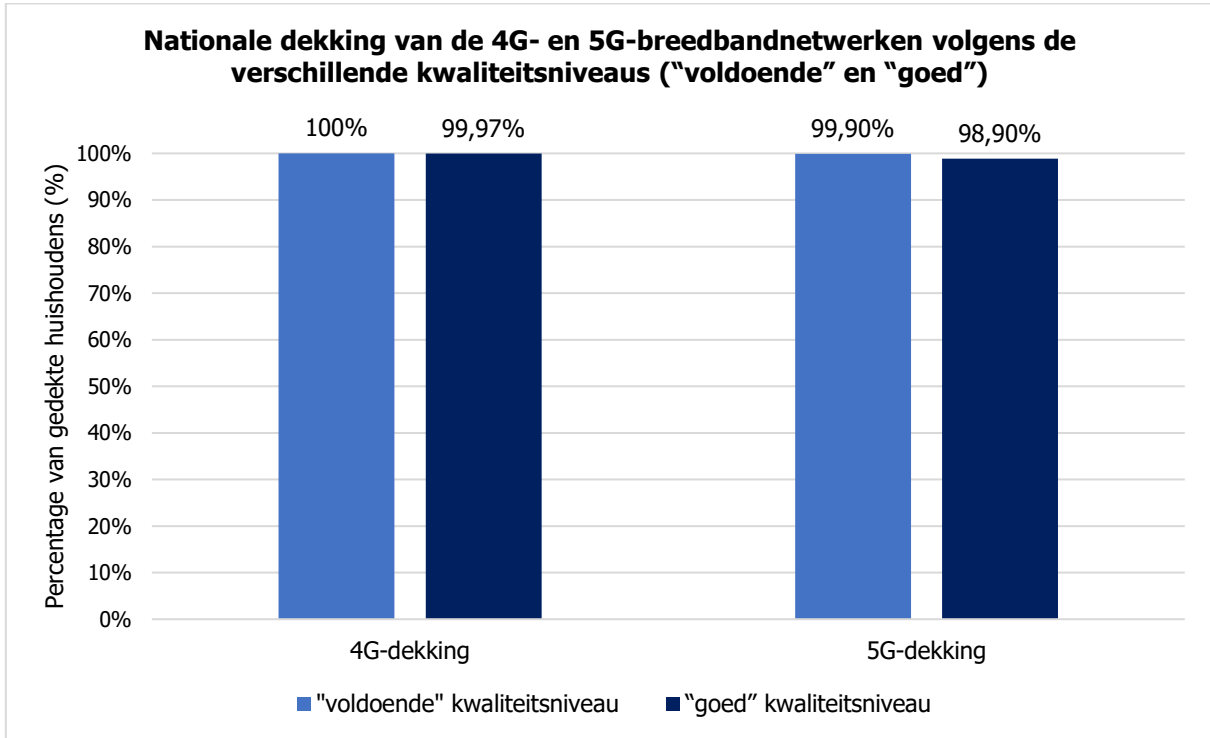

Figuur 1. Percentage huishoudens met een breedbandtoegang van ten minste 10 Mbps in de gemeenten (bron: BIPT-atlas, januari 2025 en kwalitatieve studie van het BIPT van 2025)

22. Deze kaart toont dat de tekorten van de dekking zich vooral in het Waalse Gewest concentreren. Het gewest bevat namelijk minder dichtbevolkte stedelijke gebieden dan de andere twee gewesten van het land, waardoor de uitrol van dure infrastructuur minder rendabel is voor de operatoren. Daarnaast kunnen het reliëf en de beboste gebieden ook de installatie en kwaliteit van netwerken bemoeilijken.
23. Zoals hierboven aangegeven, maakt de wijziging van de methodologie het niet mogelijk de ontwikkeling van de dekkingspercentages ten opzichte van de voorgaande jaren te beoordelen.

2.1.2.2. Alternatieve oplossingen voor de beschikbare vaste netwerken in België

24. Wat het mobiele betreft, toont de kwalitatieve studie van het BIPT van 2025 de volgende resultaten voor de 4G- en 5G-dekking voor verschillende kwaliteitsniveaus:

Figuur 2. Nationale 4G- en 5G-dekking volgens verschillende kwaliteitsniveaus in percentage huishoudens, geaggregeerd (bron: BIPT-atlas, januari 2025 en kwalitatieve studie van het BIPT van 2025)

25. De cijfers in figuur 2 komen overeen met het percentage huishoudens dat een 4G- en 5G-dekking van Orange, Proximus of Telenet geniet van kwaliteitsniveaus⁸ die "voldoende" (dekking buitenshuis) en "goed" (dekking binnenshuis, indien niet ver van de buitenmuren) zijn.
26. Concluderend kan worden gesteld dat de 4G- en 5G-dekking voor een "goed" kwaliteitsniveau wordt aangeboden door ten minste één mobiel netwerk op bijna het gehele grondgebied (respectievelijk 99,97% en 98,90%).
27. De bestaande mobiele operatoren (Orange, Proximus en Telenet) zijn onderworpen aan dekkingsverplichtingen overeenkomstig het [koninklijk besluit van 28 november 2021 betreffende radiotoegang in de frequentiebanden 900 MHz, 1800 MHz en 2 GHz](#) en het [koninklijk besluit van 28 november 2021 betreffende radiotoegang in de frequentieband 700 MHz](#)⁹:

⁸ De beschikbare gegevens maken een onderscheid tussen verschillende dekkingsniveaus, uitgedrukt in decibel-milliwatt (dBm). Hoe sterker het signaal, hoe beter de kwaliteit van de netwerkdekking. Een sterker signaal biedt een stabielere verbinding, met minder dataverlies en een lagere latentie.

⁹ Overeenkomstig artikel 11, § 6, van dit KB is de dekkingsverplichting van toepassing op de 700MHz-band, maar de operatoren kunnen hieraan voldoen door gebruik te maken van alle gebruiksrechten voor alle frequentiebanden. Hetzelfde geldt voor de 900MHz-band (artikel 10, § 6, van het KB van 28 november 2021 betreffende radiotoegang in de frequentiebanden 900 MHz, 1800 MHz en 2 GHz).

- 27.1. Voor de 900MHz-band moeten de bestaande operatoren (Proximus, Orange Belgium en Telenet Group) 99,5% van de bevolking dekken. Deze verplichting was reeds volledig nagekomen en was in de eerste plaats bedoeld om de continuïteit van de dienstverlening voor de consumenten te waarborgen. Voor de nieuwkomer (Citymesh Mobile/Digi) zijn die verplichtingen flexibeler: 30% van de bevolking vanaf 1 januari 2026, 70% vanaf 1 januari 2029 en 99,5% vanaf 1 januari 2031.
- 27.2. Voor de 700MHz-band (lage band gebruikt voor het 5G-netwerk) moeten de bestaande operatoren vanaf 1 september 2023 70% van de bevolking dekken, vanaf 1 september 2024 99,5% en vanaf 1 september 2028 99,8%. De nieuwe operator Citymesh Mobile/Digi geniet een versoepeld schema: 30% van de bevolking vanaf 1 september 2025, 70% vanaf 1 september 2028 en 99,8% vanaf 1 september 2030.
28. Die dekkingsverplichtingen gelden alleen voor de operatoren die beschikken over frequenties onder 1 GHz, aangezien die frequenties het beste bereik bieden om uitgestrekte gebieden te dekken. De andere frequentiebanden worden doorgaans gebruikt in gebieden met veel verkeer om de beschikbare netwerkcapaciteit te verhogen.
29. Er moet op worden gewezen dat de dekkingsgegevens (figuur 2), die ook in de [mobiele atlas](#) van het BIPT zijn opgenomen, het resultaat zijn van simulaties verstrekt door de mobiele operatoren, die vervolgens door het BIPT zijn gecorrigeerd op basis van uitgevoerde metingen. Het toezicht op de naleving van de dekkingsverplichtingen wordt echter afzonderlijk uitgevoerd, hetgeen momenteel lopende is. Daarom kan op basis van de mobiele atlas niet worden geconcludeerd dat de operatoren die dekkingsverplichtingen naleven.
30. Volgens de informatie waarover het BIPT beschikt, schommelt in 2023 de gemiddelde maximale downloadsnelheid van het 4G- en 5G-netwerk van Orange, Telenet en Proximus tussen 90,7 Mbps en 136,8 Mbps¹⁰. De 4G- of 5G-netwerken zouden dus in theorie de nieuwe snelheden die voor het geografische element van de universele dienst zijn vastgesteld, moeten kunnen dekken.
31. Het gebruik van de 5G-technologie zou ook kunnen bijdragen tot een verbetering van de dekking in de witte zones via oplossingen van het type "Fixed Wireless Access" (FWA). Die technologie maakt het immers mogelijk om een internetdienst te leveren via een draadloze verbinding, waarbij een theoretische snelheid tot enkele honderden Mbps wordt bereikt. De FWA kan een oplossing zijn in de zones waar de uitrol van vaste netwerken duur of moeilijk is, al moet worden benadrukt dat deze oplossing op zich niet kosteloos is, aangezien het mogelijk noodzakelijk is de capaciteit van mobiele netwerken te verhogen in geval van massaal gebruik van de FWA.
32. In theorie zijn de internettoegangsdiensten van de satellietaanbieders beschikbaar op het gehele grondgebied. De bedrijven die dergelijke diensten verlenen, moeten zich bij het BIPT aanmelden. De theoretische maximumsnelheden die in het merendeel van de commerciële aanbiedingen van de satellietaanbieders worden voorgesteld, liggen ruimschoots hoger dan 10 Mbps. Daarnaast kunnen de nieuwere satellietaanbiedingen, die gebruikmaken van satellieten in een lage baan om de aarde (*Low Earth Orbit* of LEO), al downloadsnelheden bieden van meer dan 100 Mbps.

¹⁰ [Resultaten van de rij- en treintestcampagne 2023](#)

33. Volgens de beschikbare gegevens gaat het aantal breedbandinternetaansluitingen via satelliet sinds het tweede semester van 2021 in België constant vooruit. Dat aantal is in het tweede semester van 2021 van [500-1.000] naar [5.000-10.000] aansluitingen gegaan in het eerste en tweede semester van 2024, hoewel dit marginaal blijft in vergelijking met het totale aantal breedbandaansluitingen in het land (ongeveer 5,19 miljoen vaste-breedbandlijnen verkocht aan het einde van 2024).¹¹
34. Op basis van de jongste beschikbare geografische gegevens (tweede semester 2024) ziet de verdeling van het aantal internetaansluitingen via satelliet per gewest er als volgt uit:
- 34.1. [0-25]% voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
- 34.2. [25-50]% voor het Vlaams Gewest;
- 34.3. [50-75]% voor het Waals Gewest.
35. De meerderheid van de internetverbindingen via satelliet ([50-75]%) bevinden zich in het Waals Gewest. Die situatie kan worden verklaard door het feit dat een zone die een lagere bevolkingsdichtheid heeft, doorgaans duurder is om te dekken en dus economisch minder aantrekkelijk voor de vaste en/of mobiele operatoren. Die laatste zijn bijgevolg minder geneigd om daar te investeren om hoge snelheden aan te bieden, zelfs om daar de minste dekking te waarborgen. Geconfronteerd met dit gebrek aan opties maken de huishoudens meer gebruik van internet via satelliet.
36. Bovendien hebben sommige overheden onlangs een poging gedaan om projecten te subsidiëren die tot doel hebben de dekking van vast en mobiel internet te verbeteren. Die initiatieven worden gedetailleerd in de punten 2.1.2.3 en 2.1.2.4. Er moet worden opgemerkt dat deze initiatieven strikt genomen geen verband houden met de universele dienst aangezien ze erop gericht zijn de levering te vergemakkelijken van een internetdienst met een hogere snelheid dan die welke in het kader van de universele dienst vastgesteld is. Ze dragen evenwel ook bij tot de verbetering van de internetdekking in algemene zin.

2.1.2.3. Projecten bestemd voor de verbetering van de dekking van vast internet

37. De volgende initiatieven bestemd om de vaste connectiviteit te verbeteren, zijn genomen en worden momenteel uitgevoerd.
38. Op federaal niveau is in oktober 2021 het nationale breedbandplan gelanceerd. Dat plan beoogt onder andere de investeringen te ondersteunen in de zones waar de netwerken met zeer hoge snelheid die een downloadsnelheid van minstens 100 Mbps bieden, nog niet beschikbaar zijn en waar geen enkele operator tegen 2025 plannen heeft om zo'n netwerk aan te leggen.¹² In het kader van dat plan heeft de FOD Economie twee projectoproepen gelanceerd voor de aanleg van infrastructuur voor vast-internettoegang in de "witte zones":
- 38.1. Projectoproep 2022 - Witte zones¹³: met een initieel budget van 40,7 miljoen euro dekt deze oproep tot 50% van de installatiekosten van netwerken met een zeer hoge

¹¹ [Mededeling van de Raad van het BIPT van 10 juli 2025 betreffende de status van de elektronische-communicatie- en tv markt \(2024\)](#), bladzijde 28

¹² Zie ook [NL - Nationaal plan voor herstel en veerkracht.pdf \(belgium.be\)](#), bladzijden 229 tot 239

¹³ Meer details op [Projectoproep 2022 - Witte zones | FOD Economie](#)

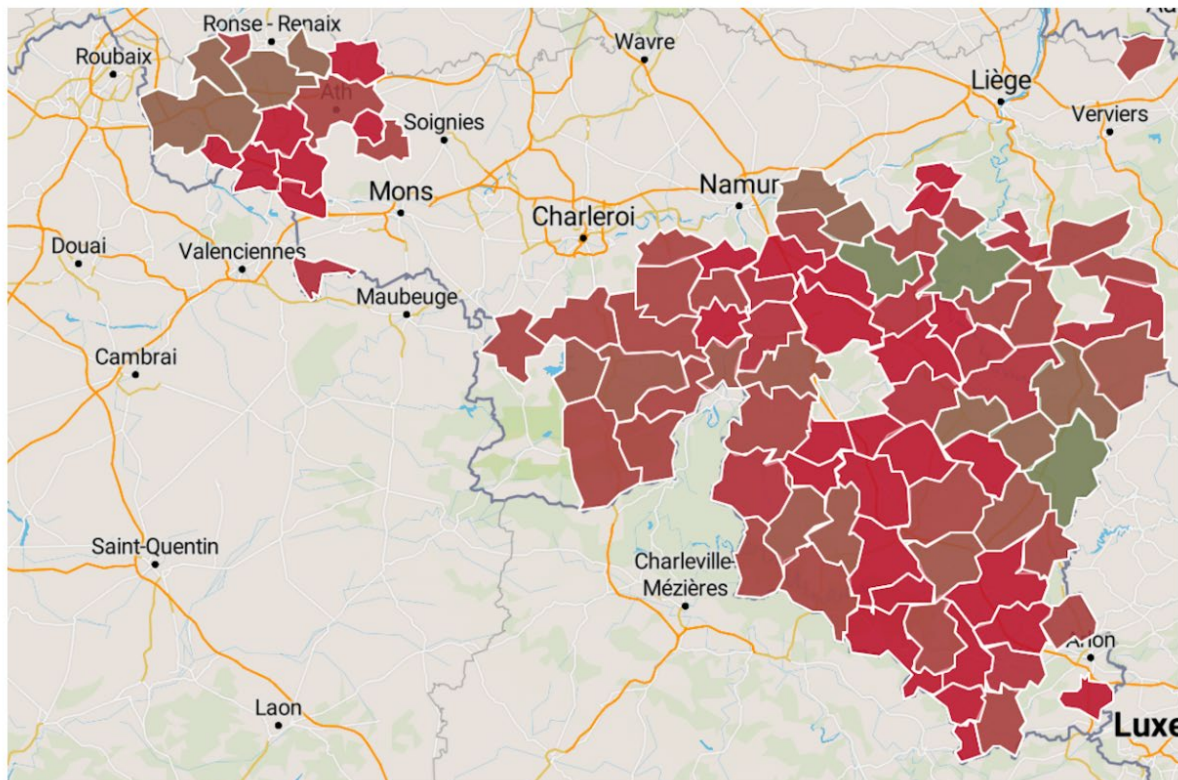
capaciteit (VHCN) in gebieden die momenteel geen goede verbinding hebben. De bouw van de infrastructuur moest voltooid zijn vóór 31 december 2024.

- 38.2. Projectoproep 2023 - Witte zones¹⁴: met een initieel budget van 27,5 miljoen euro wordt in deze oproep bepaald dat de uitrol in de toegewezen clusters niet vroeger dan 1 januari 2024 mag beginnen, waarbij de einddatum voor de uitvoering vastgesteld is op 31 december 2025.
39. In het Waals Gewest is de actie "Last Mile" gericht op de uitrol van oplossingen die meer dan 70% investeringen in de breedbandinfrastructuur bevatten, om het gewest voor te bereiden op het halen van de Europese doelstellingen voor 2030 (Gigabit en 5G voor iedereen). In dat kader zijn projectoproepen gelanceerd die doelen op alle gebieden waar een tekort aan snelle-breedbandconnectiviteit bestaat:
- 39.1. Projectoproepen voor vaste connectiviteit "Last mile" 2022 en 2023¹⁵: met een financiële ondersteuning van in totaal bijna 34 miljoen euro, toegekend in de vorm van subsidies aan de operatoren om een vast netwerk met zeer hoge capaciteit (of VHCN) uit te rollen in die gebieden. Die twee projectoproepen beogen 44.500 huishoudens te verbinden die geen toegang hebben tot een snelheid van 100 Mbps. De eerste oproep tot het indienen van projecten heeft de connectiviteit voor 27.774 huishoudens al verbeterd. De tweede projectoproep moest uiterlijk 30 juni 2025 uitgevoerd zijn en beoogde de resterende huishoudens te verbinden.
- 39.2. Projectoproep voor vaste connectiviteit "Last mile" 2024¹⁶: met een totaal budget van 18,67 miljoen euro voor 2024, voorziet deze oproep in een financiering die tussen de 60 en 70% van de in aanmerking komende kosten voor elke begunstigde dekt. Het doel is om de huishoudens die op piekuren over minder dan 100 Mbps beschikken, aan te sluiten. De projecten moeten uiterlijk 30 juni 2026 verwezenlijkt zijn.
40. De kaart van alle Waalse gemeenten die laureaat zijn van de projectoproep "Last mile" in 2022, 2023 en 2024 is beschikbaar op het nieuwe [Plateforme régionale de connectivité](#) van het Agence du Numérique (zie ook de kaart hieronder).

¹⁴ Meer details op [Projectoproep 2023 - Witte zones | FOD Economie](#)

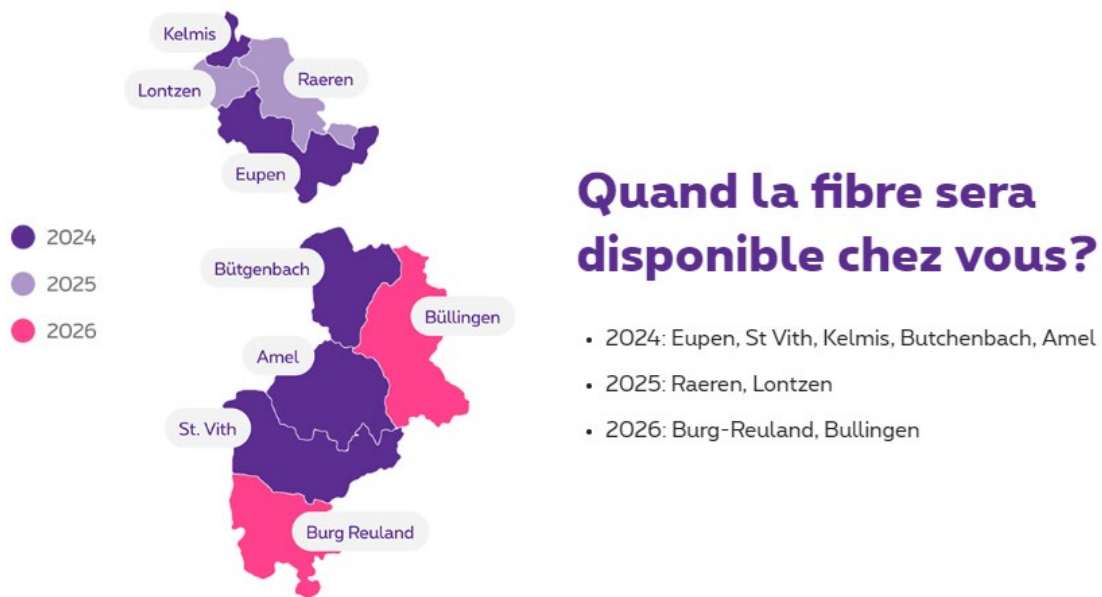
¹⁵ Bronnen: [Résultats de l'Appel à projets "Last Mile" 2022 | DigitalWallonia.be](#) (vrije vertaling - Resultaten van de projectoproep "Last Mile" 2022 | DigitalWallonia.be), [Appel à projets de connectivité fixe "Last mile" 2023 | DigitalWallonia.be](#) (vrije vertaling - Projectoproep voor vaste connectiviteit "Last Mile" 2023 | DigitalWallonia.be) en [Last Mile : 44.500 foyers isolés dorénavant équipés en connectivité très haut débit - MR](#) (vrije vertaling - Last Mile: 44.500 afgelegen huishoudens voortaan uitgerust met connectiviteit met zeer hoge capaciteit - MR)

¹⁶ [Appel à projets de connectivité fixe "Last mile" 2024 | DigitalWallonia.be](#) (Projectoproep voor vaste connectiviteit "Last mile" 2024)

Figuur 2. Kaart van alle Waalse gemeenten die laureaat zijn van de projectoproep "Last mile" in 2022, 2023 en 2024 (bron: [Appel à projets Last Mile 2024. Résultats et lauréats / DigitalWallonia.be](#), webpagina geraadpleegd op 8 december 2025)

41. Wat betreft de investeringsprojecten van operatoren in de minder dichtbevolkte gebieden heeft de Duitstalige Gemeenschap op 16 mei 2022 een protocolovereenkomst gesloten met Proximus en Ethias om op het grondgebied van de Duitstalige Gemeenschap (inclusief in de meest landelijke gebieden) glasvezel uit te rollen, wat moet worden verwezenlijkt via een joint venture genaamd Gofiber. Deze uitrol, die ondersteund wordt door het Europese herstelplan, zal uitgevoerd worden gedurende een periode van vier jaar tussen 2023 en 2026 en zal het mogelijk maken de in die Gemeenschap waargenomen kloof in dekking grotendeels te dichten. De onderstaande figuur, gehaald van de website van Proximus, toont de aangekondigde beschikbaarheid van glasvezel in de Duitstalige Gemeenschap voor de periode 2024 tot 2026.

Figuur 3. Aankondiging van de beschikbaarheid van glasvezel in de Duitstalige Gemeenschap (bron: [website van Proximus](#), geraadpleegd op 5 december 2024)

42. In de landelijke gebieden waar het traditionele leggen van kabels te duur is, onderzoekt Proximus alternatieven, zoals het gebruik van de elektriciteitspalen of partnerschappen met de gemeenten om bepaalde projecten mogelijk en economisch levensvatbaar te maken¹⁷.
43. In een op 10 oktober 2023 gepubliceerd advies¹⁸ verklaarde het BIPT open te staan voor het bestuderen van elke samenwerkingsovereenkomst of ontwerp van samenwerkingsovereenkomst tussen operatoren in het kader van de uitrol van glasvezelnetwerken, op voorwaarde dat die overeenkomsten aan bepaalde criteria voldoen en voldoen aan het mededingingsrecht. Doordat dankzij dergelijke overeenkomsten dubbele kosten voor uitrol vermeden zouden kunnen worden, zouden ze kunnen bijdragen tot een betere FTTH-dekking in minder dichtbevolkte gebieden.
44. In dit verband worden verschillende samenwerkingsovereenkomsten overwogen:
 - 44.1. In 2024 kondigden Proximus/Fiberklaar en Telenet/Wyre hun voornemen aan om samen te werken voor de uitrol van glasvezel in gebieden met een gemiddelde dichtheid in Vlaanderen, met een wederzijdse toegang tot hun netwerken. Deze samenwerking omvat ook de geleidelijke migratie van Proximus-klanten in de landelijke gebieden, van zijn kopernetwerk naar het kabelnetwerk van Wyre;

¹⁷ Proximus, persbericht van 14 april 2023. Zie <https://www.proximus.com/nl/news/2023/20230414-news-high-speed-internet-rural-areas.html>

¹⁸ [Mededeling van 10 oktober 2023 over samenwerking bij de uitrol van FTTH-netwerken | BIPT](#)

- 44.2. In 2025 kondigden Proximus en Orange aan dat zij een soortgelijke overeenkomst in Wallonië overwogen, waarbij de verdere uitrol door Unifiber en de samenwerking in de minder dichtbevolkte gebieden worden gecombineerd.
45. De voorgenomen samenwerkingen worden momenteel onderzocht door de Belgische mededingingsautoriteit, waar het BIPT bij betrokken is.¹⁹
46. Op Europees niveau is de gigabitinfrastructuurverordening ("Gigabit Infrastructure Act" of "GIA")²⁰ in 2024 aangenomen om de invoering van glasvezel te vergemakkelijken en deze is sinds 12 november 2025 grotendeels van toepassing. Deze verordening legt specifieke eisen op aan vergunningsprocedures voor de uitrol van telecommunicatienetwerken: de besluitvormingsperiode mag niet langer zijn dan vier maanden, de procedure moet volledig digitaal zijn en het beginsel van stilzwijgende goedkeuring is standaard van toepassing. Naast deze Europese verordening staat de Belgische wetgeving operatoren van elektronische communicatie toe om gratis gebruik te maken van het openbare domein.²¹

2.1.2.4. Projecten bestemd voor de verbetering van de dekking van mobiel internet

47. De Waalse Regering, die de ambitie heeft de connectiviteit op het gewestelijke grondgebied te verbeteren, heeft op 4 april 2024 een financieringsakkoord ondertekend met de mobiele operatoren²². Dit akkoord vormt de derde versie van het akkoord "Tax on Pylons" (ToP), waarvan de vorige versie dateerde van 16 september 2020. Dit nieuwe akkoord dekt de periode van 2024 tot en met 2026, met een mogelijkheid tot verlenging tot in 2027. De totale financiering zou kunnen oplopen tot 86,5 miljoen euro, verspreid als volgt:
- 47.1. Voor de verbetering van de connectiviteit in de onvoldoende verbonden zones: 45 miljoen euro, dat kan oplopen tot 60 miljoen euro indien het akkoord wordt verlengd tot in 2027.
- 47.2. Voor de digitalisering van de lokale overheden: 20,5 miljoen euro, dat kan oplopen tot 26,5 miljoen euro indien het akkoord wordt verlengd tot in 2027.
48. Wat betreft de verbetering van de mobiele connectiviteit via de uitrol van 5G-netwerken hebben sommige operatoren hun streefdoelen aangekondigd.
49. Proximus streeft ernaar zijn 5G-netwerk tegen 2026 uit te breiden tot het gehele grondgebied.²³ Orange streeft ernaar om tegen het einde van 2025 een 5G-dekking van 85%

¹⁹ [Persbericht van het BIPT van 15/10/25 - Glasvezel in Vlaanderen: de voorgestelde verbintenissen van Proximus/Fiberklaar en Telenet/Wyre worden aan een markttoets onderworpen](#) en [persbericht van het BIPT van 31/07/25 - Proximus en Orange Belgium beogen samen te werken voor de uitrol van glasvezel in Wallonië](#)

²⁰ Verordening (EU) 2024/1309 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2024 inzake maatregelen om de kosten van de uitrol van elektronischecomunicatienetwerken met gigabitsnelheden te verlagen, tot wijziging van Verordening (EU) 2015/2120 en tot intrekking van Richtlijn 2014/61/EU (gigabitinfrastructuurverordening), artikelen 7 tot 9.

²¹ Artikelen 97 en 98 van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven.

²² [Giga Région. 3ème accord Tax on Pylons \(ToP\) avec les opérateurs | DigitalWallonia.be](#) en [Connectivité de la Wallonie : fumée blanche pour une 3ème édition de l'accord Tax On Pylons \(TOP\) - MR](#)

²³ Zie het [geïntegreerde jaarverslag](#) van Proximus van 2024.

te bereiken.²⁴ Telenet wil de modernisering van zijn 5G-netwerk tegen midden 2026 voltooiën.²⁵

50. Op dit ogenblik hebben enkel die drie operatoren een mobiel netwerk op nationale schaal aangelegd. Digi Communications Belgium S.A. is in december 2024 als virtuele mobiele operator op de markt gekomen.²⁶ In augustus 2023 werd een overeenkomst gesloten tussen Proximus en Digi Communications Belgium om die laatste toe te staan gedurende een periode van vijf jaar gebruik te maken van het 4G-netwerk van Proximus.²⁷ Dat akkoord omvat ook de mogelijkheid voor Digi om 400 antennesites aan te kopen, alsook alle bijbehorende passieve infrastructuur (pylonen, bekabeling, enz.) waardoor aldus een snellere aanleg van zijn eigen netwerk bevorderd wordt²⁸.

2.1.2.5. ICT-enquête bij huishoudens en individuen

51. Dit deel maakt duidelijk dat de digitale kloof – dat wil zeggen de ongelijkheden in de toegang tot informatie- en communicatietechnologieën (ICT) – blijft bestaan tussen de huishoudens met een hoger inkomen en de huishoudens met een lager inkomen, maar de neiging heeft te verkleinen.
52. Elk jaar houdt Statbel de ICT-enquête onder Belgische huishoudens met minstens één persoon in de leeftijdsgroep van 16 tot 74 jaar. Sinds 2024 houdt Statbel ook rekening met de analyse van het internetgebruik bij senioren (75 tot 89 jaar oud).
53. Volgens de meest recente ICT-enquête die beschikbaar was op het moment van het opstellen van dit verslag²⁹, beschikte 95% van de Belgische huishoudens met ten minste een persoon tussen 16 en 74 jaar daadwerkelijk over een internetaansluiting in 2024. Huishoudens met kinderen hebben daarbij duidelijk vaker een internetaansluiting dan huishoudens zonder kinderen (99% tegenover 93%). Door de senioren in de analyse mee te tellen, gaat de verhouding van huishoudens met een aansluiting naar 91%.
54. In het vervolg van de analyse zullen we focussen op de resultaten voor de leeftijdsgroep 16 tot 74 jaar, om de vergelijkbaarheid met de vorige resultaten (sinds 2021) te waarborgen.
55. Uit dezelfde enquête blijkt dat de beschikbaarheid van internet thuis ook varieert naargelang van de inkomensgroep (van het 1e tot 5e kwintiel) waartoe de huishoudens behoren. De twee onderstaande figuren illustreren die vaststelling.

²⁴ Zie het [geïntegreerde jaarverslag](#) van Orange Belgium van 2024.

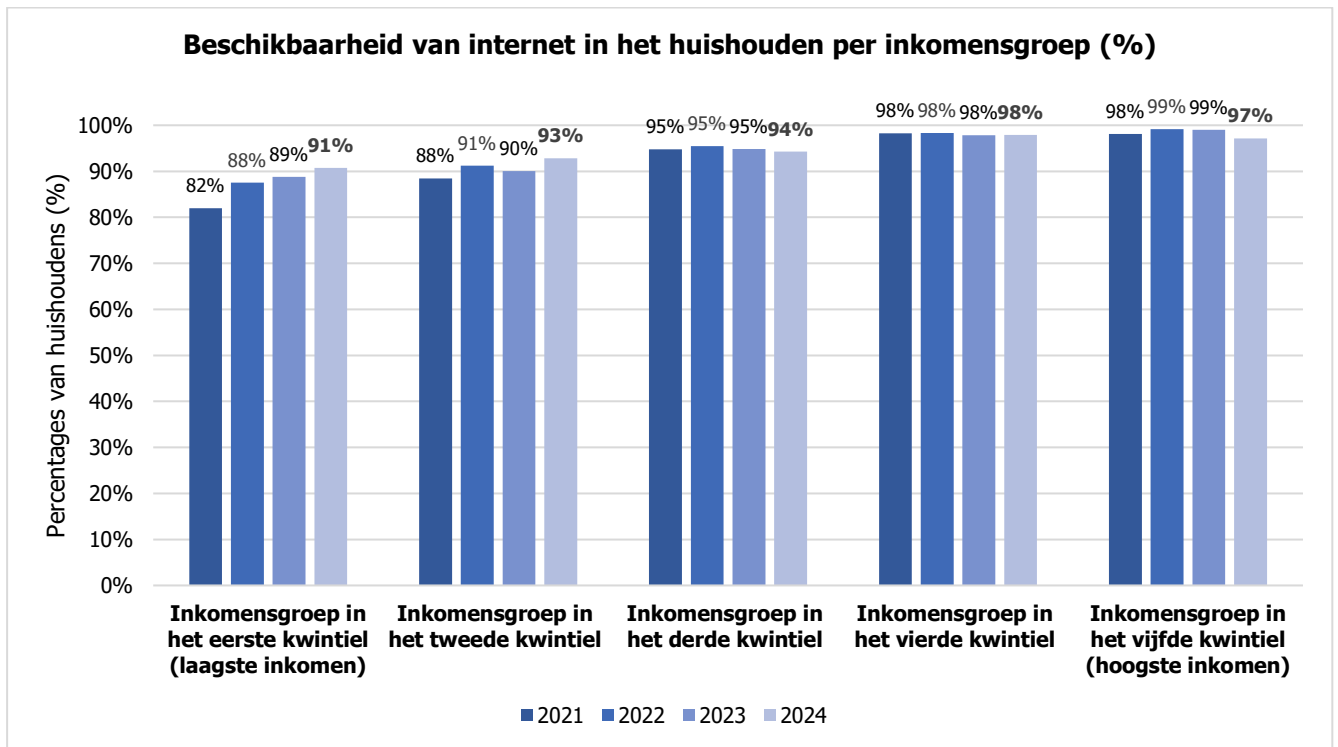
²⁵ Zie het [geïntegreerde jaarverslag](#) van Telenet van 2024.

²⁶ [Le nouvel opérateur télécom Digi se lancera en Belgique mercredi - RTBF Actus](#) (vrije vertaling: De nieuwe telecomoperator Digi gaat op woensdag in België van start)

²⁷ [Proximus bereikt akkoord met Digi Communications Belgium en Citymesh Connect rond mobiele wholesalediensten en mobiele infrastructuur | Proximus-groep](#)

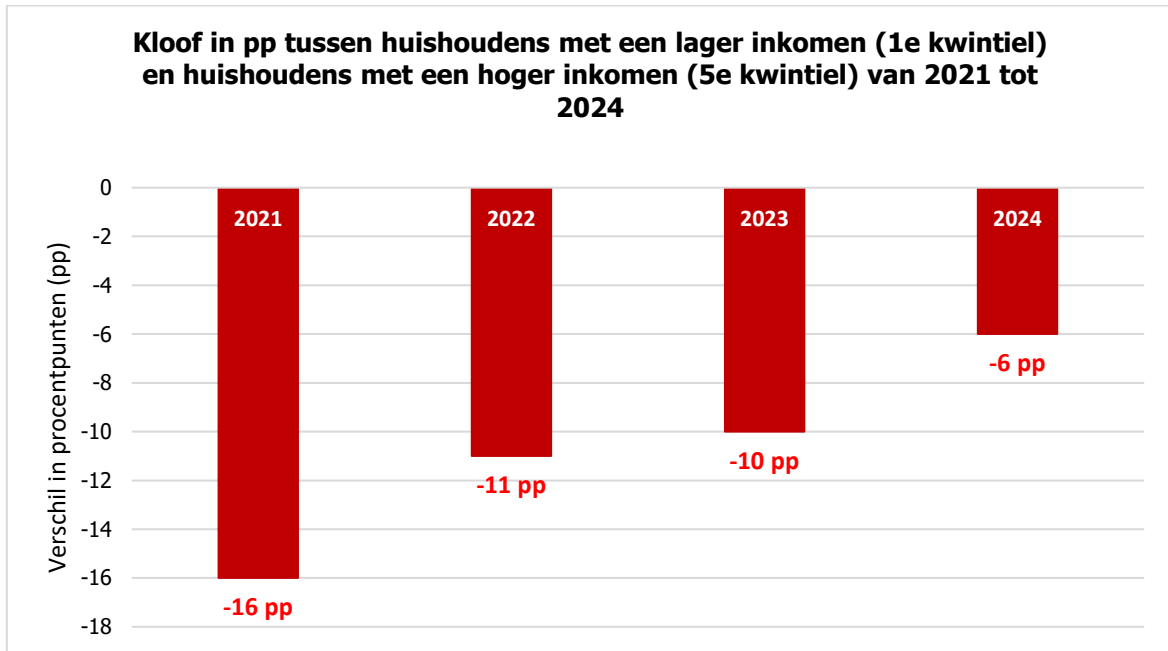
²⁸ [Mededeling van de Raad van het BIPT van 19 juni 2024 betreffende de status van de elektronische communicatie- en TV markt \(2023\)](#), bladzijde 51 en [Mededeling van de Raad van het BIPT van 10 juli 2025 betreffende de status op de markt van de elektronische communicatie- en TV markt \(2024\)](#), bladzijde 38

²⁹ Enquête over het [ICT-gebruik in huishoudens](#) gepubliceerd op 28 november 2024.

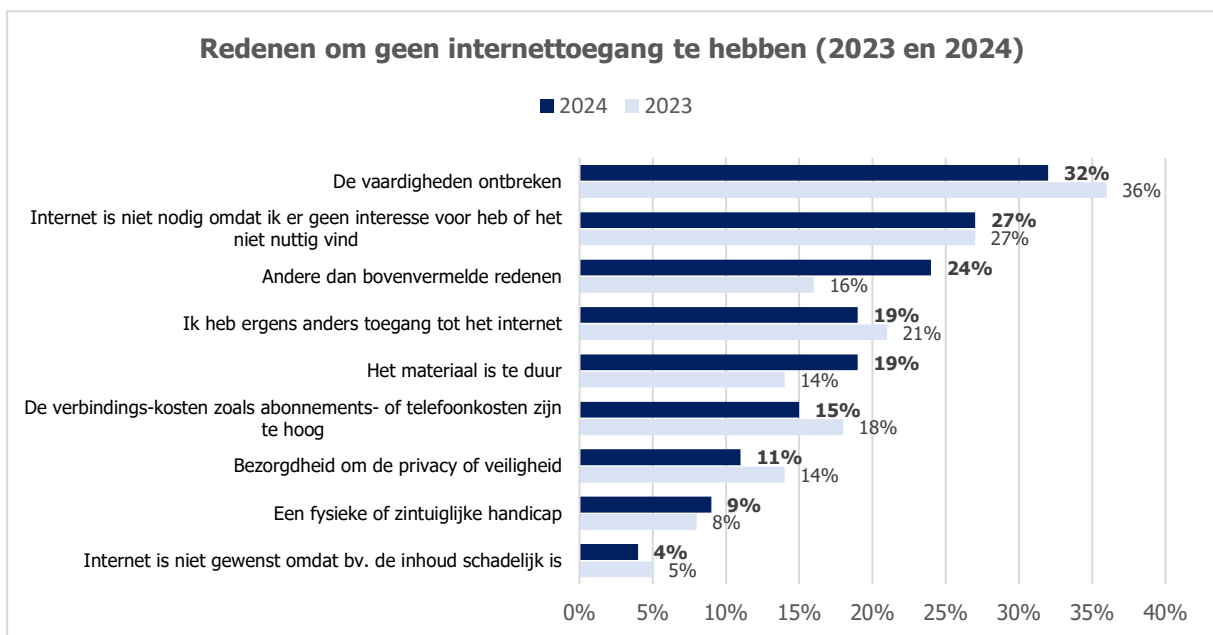
Figuur 4. Beschikbaarheid van internet in het huishouden per inkomensgroep (%) van 2021 tot 2024 (bron: Statbel)

- 56. Uit figuur 4 blijkt dat de beschikbaarheid van internet in huishoudens die behoren tot het 1e en 2e kwintiel verbeterd is tussen 2021 en 2024. Bovendien illustreert de figuur dat hoe hoger het inkomen van een huishouden, hoe groter de kans is dat het een internetverbinding heeft. Deze trend houdt in alle onderzochte jaren (2021, 2022, 2023 en 2024) aan.
- 57. In 2024 toont figuur 5 een verschil van 6 procentpunten (hierna "pp") tussen de huishoudens met een lager inkomen (91%) en huishoudens met een hoger inkomen (97%).

Figuur 5. Verskil in procentpunten (pp) tussen de huishoudens van het 1e kwintiel en huishoudens in het 5e kwintiel van 2021 tot 2024 betreffende de beschikbaarheid van internet in het huishouden (bron: Statbel)

58. Deze resultaten wijzen op een moeilijkheid voor talrijke huishoudens met een laag inkomen om zich van de apparatuur te voorzien. Hoewel de kloof tussen de huishoudens met een lager inkomen (1e kwintiel) en de huishoudens met een hoger inkomen (5e kwintiel) blijft bestaan, is die kleiner aan het worden, van -16 pp in 2021 naar -6 pp in 2024.
59. De onderstaande grafiek toont in dalende volgorde de redenen waarom Belgische huishoudens niet over een internetverbinding beschikken, volgens de studies die Statbel verricht heeft voor de jaren 2023 en 2024.

Figuur 6. Redenen aangevoerd door de huishoudens die niet over een internetverbinding beschikken (bron: ICT-gebruik in huishoudens 2023 en 2024)

60. In deze enquêtes houden de redenen die huishoudens aangeven waarom ze thuis geen internetverbinding hebben niet alleen verband met de abonnements- of verbindingskosten, maar ook met andere aspecten.
61. In 2023 en in 2024 bestond de top 3 van de redenen om geen internettoegang te hebben uit het gebrek aan vaardigheden (36% tegenover 32%), gevolgd door geen interesse (27% tegenover 27%) en ergens anders toegang tot internet (21% tegenover 19%). In 2024 staan de kosten van het materiaal en ergens anders toegang tot internet op dezelfde plaats in de rangschikking, met elk 19%. In vergelijking met 2023 is dat een stijging, want het jaar voordien gaf 14% van de huishoudens die reden op.
62. In 2024 zijn de verhoudingen in verband met de redenen van financiële aard (kosten voor aansluiting en materiaal) nog altijd niet verwaarloosbaar. Het financiële aspect raakt in het bijzonder de huishoudens met een beperkt inkomen. Toch moet ook worden onderstreept dat hoewel het probleem in verband met het gebrek aan vaardigheden verminderd is, dit een belangrijke problematiek blijft.
63. De bevoegdheden van het BIPT omvatten onder meer de bescherming van de belangen van de gebruikers rekening houdende met sociale inclusie, met een hoog niveau van bescherming, met duidelijke informatie en met transparantie. Met dit in gedachten wordt het steeds belangrijker om de Belgische burgers te ondersteunen bij hun digitale inclusie, met name via initiatieven zoals het sociale element van de universele dienst, waardoor betaalbare toegang tot een internetverbinding voor huishoudens met een beperkt inkomen wordt vergemakkelijkt. Dat systeem wordt gedetailleerd beschreven in deel 2.2.

2.1.3. Kwaliteit

64. De diensten die bij wijze van het geografische element van de universele dienst worden verstrekt, zijn beschikbaar op het gehele nationale grondgebied met een kwaliteitsniveau dat overeenkomstig de artikelen van bijlage 1 bij de WEC wordt bepaald.³⁰
65. Doordat geen aanbieder aangewezen is, bevat dit verslag evenwel geen specifieke statistieken in verband met de kwaliteitseisen voor de verstrekking van het geografische element van de universele dienst. Het BIPT houdt evenwel een algemeen toezicht op de kwaliteit van de elektronische-communicatiediensten aan de hand van de kwaliteitsbarometer die elk semester wordt bijgewerkt.
66. De kwaliteitsbarometer³¹ geeft een overzicht van hoe bepaalde operatoren presteren in de loop van de eerste helft van 2025 met betrekking tot verscheidene indicatoren. Dankzij de publicatie van deze indicatoren kunnen de consumenten geïnformeerd worden maar kan ook de concurrentie gestimuleerd worden door de operatoren ertoe aan te zetten hun dienstverlening te verbeteren.

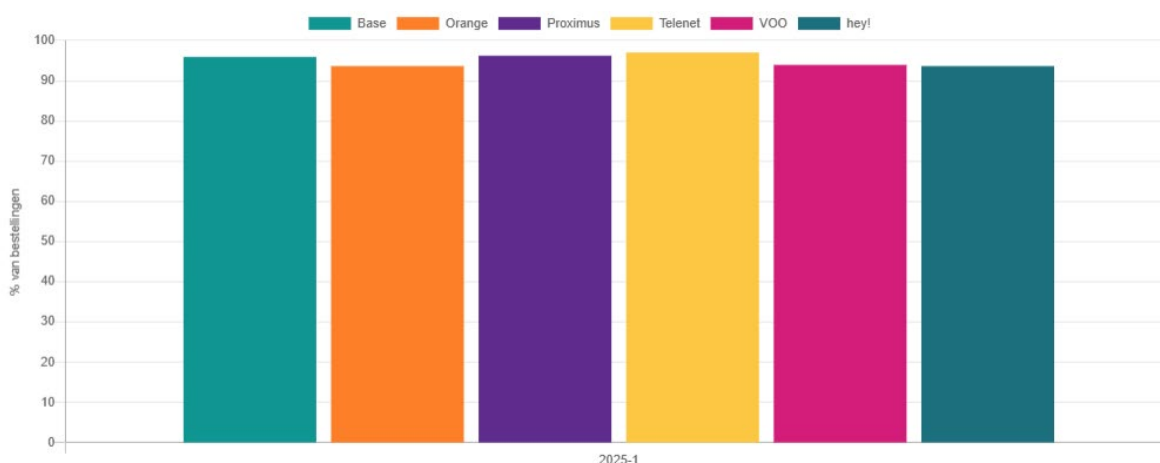
³⁰ Art. 69, § 1, van de WEC.

³¹ <https://www.bipt-data.be/nl/projects/barometer>

67. Deze kwaliteitsindicatoren werden ingevoerd krachtens het besluit van het BIPT van 15 juli 2015 betreffende de indicatoren voor de kwaliteit van de diensten³². Deze indicatoren zijn gebaseerd op de wettelijke vereisten voor de kwaliteit van de universele dienst die van kracht waren vóór de omzetting van het Wetboek, maar zijn gemoderniseerd om realistische doelstellingen vast te stellen en om te voldoen aan de technologische ontwikkelingen op de markt. Er wordt verwacht dat dit besluit zal worden herzien na de publicatie van de *Digital Networks Act* of DNA (nieuw Wetboek voor elektronische communicatie), teneinde de kwaliteitsindicatoren aan de nieuwe bepalingen aan te passen.

68. Hier zijn enkele voorbeelden van inlichtingen die de kwaliteitsbarometer verschaft. Bij elke indicator worden de resultaten voorgesteld van beste tot minst goed:

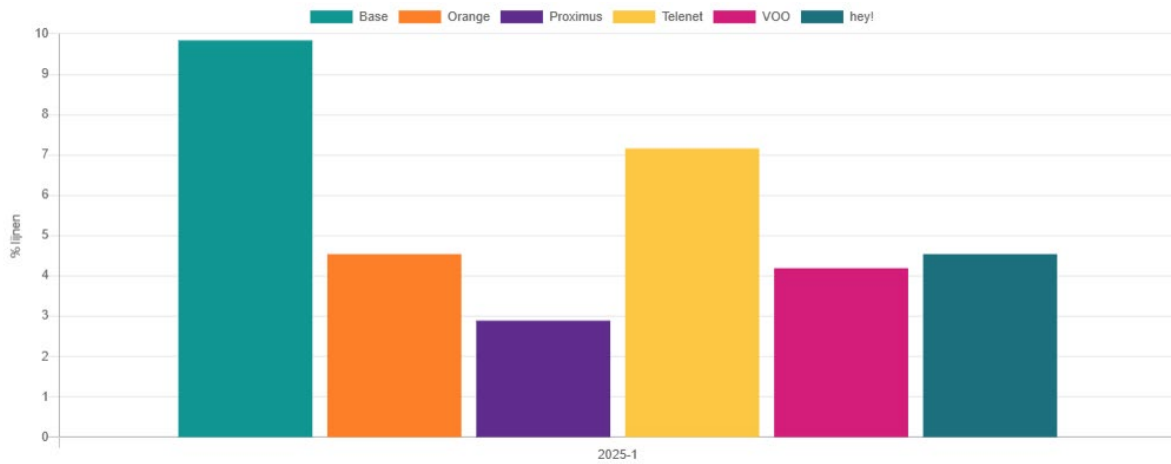
68.1. Het percentage bestellingen waarvoor de aangekondigde datum voor de indienststelling van vast internet in acht is genomen:

Figuur 7. Indicator "Naleving van de installatiedatum van het vaste internet" voor de eerste helft van 2025

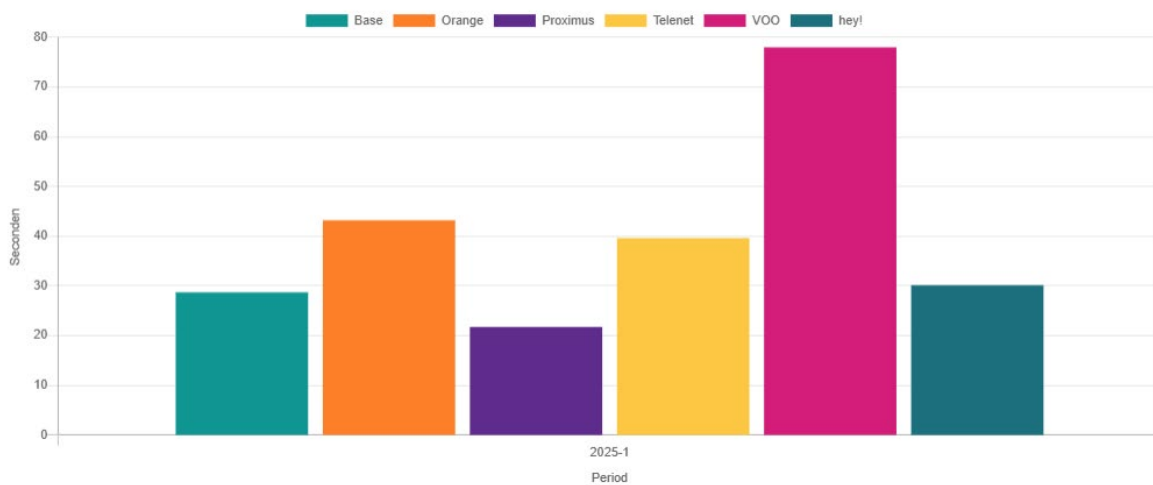
68.2. het aandeel lijnen van vaste toegang (vast internet, vaste telefonie en tv) waarop een defect of een storing werd vastgesteld, met uitsluiting van de problemen die toegeschreven kunnen worden aan de apparatuur en aan de installatie van de klant:

³² [Besluit van de Raad van het BIPT van 15 juli 2015 betreffende de indicatoren voor de kwaliteit van de diensten](#)

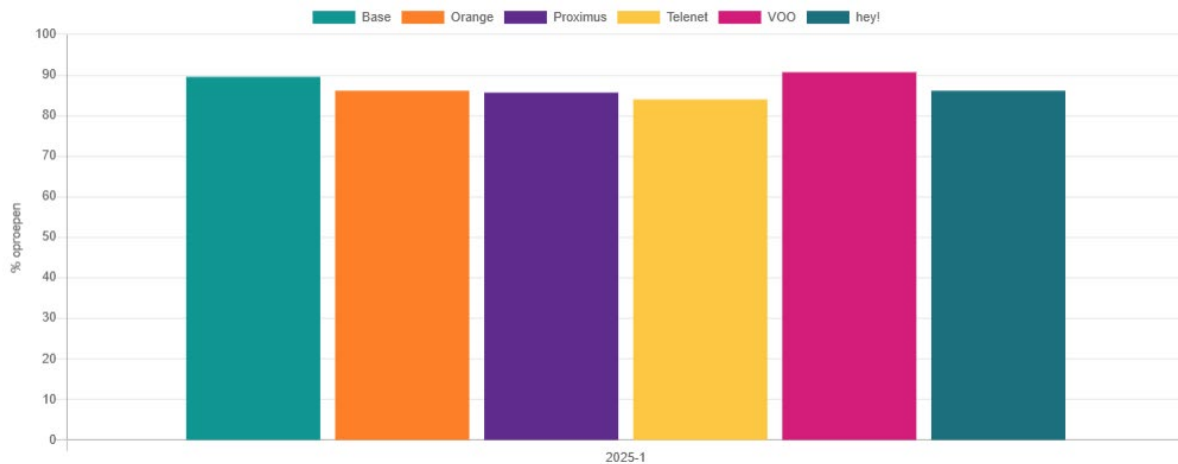
Figuur 8. Indicator "Percentage defecten en storingen in de lijnen van vaste toegang" voor de eerste helft van 2025

68.3. de gemiddelde responstijd van de klantendienst op telefonische oproepen (in seconden):

Figuur 9. Indicator "Gemiddelde responstijd van de klantendienst in seconden" voor de eerste helft van 2025

68.4. het percentage problemen voorgelegd aan de klantendienst die bij het eerste contact zijn opgelost:

Figuur 10. Indicator "Problemen opgelost bij het eerste contact" voor de eerste helft van 2025

2.1.4. Betaalbaarheid van het geografische element

69. De analyse van de betaalbaarheid van het geografische element is gebaseerd op de resultaten van de tariefvergelijker van het BIPT, bestetarief.be, in december 2025.
70. De tariefvergelijker van het BIPT is een tool die consumenten de mogelijkheid biedt om de voor hen meest voordelige optie te zoeken onder de tariefplannen die op de Belgische particuliere markt beschikbaar zijn. De tarieftool vergelijkt alle aanbiedingen die beantwoorden aan de kenmerken die de gebruiker invoert. De resultaten variëren dus naargelang van de woonplaats en de behoeften van de betrokken persoon.
71. De hieronder voorgestelde tariefgegevens zijn op 8 december 2025 uit de tariefvergelijker gehaald. De gemiddelde maandelijkse kosten (GMK) die in dit deel worden vergeleken, weerspiegelen de kosten van het maandabonnement en eventuele activerings- en installatiekosten. Die kosten worden afgeschreven over een periode van 3 jaar.
72. Zoals hierboven vermeld, in de mate dat het geografische element verband houdt met internet en met vaste telefonie, wordt bij de analyses rekening gehouden met:
- 72.1. enerzijds de tariefplannen die enkel vast internet omvatten en,
- 72.2. anderzijds de tariefplannen die vaste telefonie en minstens vast internet omvatten in gebundelde aanbiedingen.
73. Op de particuliere markt blijkt uit de meest recente statistieken van het BIPT (2024)³³ dat vaste telefonie in 91% van de gevallen deel uitmaakt van een bundel, tegenover 9% als standalone gekocht. Bovendien blijft het aantal vaste-telefoonabonnementen dalen: eind 2024 bedroeg het 2,49 miljoen, een daling van 280.094 ten opzichte van het voorgaande jaar. Als gevolg daarvan daalde het percentage huishoudens met een vaste lijn van 40% naar 36%.

³³ [Situatie van de elektronische communicatiesector 2024: data](#) en [Mededeling van de Raad van het BIPT van 10 juli 2025 betreffende de status van de elektronische communicatie- en tv markt \(2024\)](#)

2.1.4.1. Vast internet

74. De snelheid voor adequate breedbandinternettoegang is vastgesteld op 10 Mbps. Voor de tariefplannen voor vast internet die op de Belgische markt worden aangeboden wordt echter een veel hogere snelheid geadverteerd.
75. Om aan de specifieke kenmerken van de universele dienst te voldoen, worden in de tariefvergelijker voor vast internet de volgende verbruiscriteria in aanmerking genomen: een snelheid van ten minste 10 Mbps en geen specificatie voor het datavolume.
76. Volgens de tariefvergelijker blijkt uit onderstaande tabel dat de gemiddelde maandelijkse kosten (GMK) van de aanbiedingen onder € 65 die overeenkomen met het geselecteerde profiel, variëren van € 5 tot € 62,50.
77. De aanbiedingen, die allemaal een snelheid van ten minste 10 Mbps mogelijk maken, worden hieronder weergegeven in oplopende volgorde van de GMK:

Operator	Naam van het plan	Soort technologie	Karakteristieken ³⁴	Maandabonnement ³⁵	GMK
Telenet	High FIVE ³⁶	Kabel	150 GB & max. snelheid van 30 Mbps	€ 5	€ 5
Digi	Digi Fiber Essentials	Glasvezel	onbeperkt surfen & max. snelheid van 500 Mbps	€ 10,00	€ 10,00
Scarlet	Poco	xDSL	50 GB & max. snelheid van 30 Mbps	€ 23	€ 23,81
BASE	BASE Limited Internet	Kabel	300 GB & max. snelheid van 50 Mbps	€ 27,00	€ 27,83
Orange	Home Flybox – Easy Internet @Home – Modem Adv12m	Mobiel	15 GB & max. snelheid van 210 Mbps	€ 20	€ 29,08
FASTfiber	FIBER 50 zonder modem	Glasvezel	onbeperkt surfen & max. snelheid van 50 Mbps	€ 29,95	€ 29,95
edpnet	VDSL XS (zonder modem)	xDSL	onbeperkt surfen & max. snelheid van 20 Mbps	€ 29,95	€ 31,34

³⁴ Voor de identificatie van deze aanbiedingen is geen enkele specificatie van het datavolume in beschouwing genomen. Het BIPT stelt in dat geval voor dat de consumenten zelf oordelen of hiermee aan hun behoeften is voldaan.

³⁵ Naast de abonnementskosten kunnen er ook nog activerings- en/of installatiekosten zijn: zie de kolom GMK. Wanneer de maandelijkse kosten van het abonnement niet verschillen van de GMK, is dat omdat er geen activatie- en/of installatiekosten te verwachten zijn.

³⁶ Telenet biedt een betaalbare internetoplossing voor mensen afkomstig uit kwetsbare milieus. Het is beschikbaar onder bepaalde voorwaarden, waarvan de informatie via de volgende link toegankelijk is: [Essential Internet | Telenet](#). Omdat het plan voorbehouden is voor een specifiek publiek, vindt men het niet terug in de prijsvergelijker van het BIPT.

skyDSL	skyDSL2+ à la maison MiniPLUS	Satelliet	15 GB & max. snelheid van 12 Mbps	€ 27,90	€ 34,19
Telenet	Easy Internet	Kabel	150 GB & max. snelheid van 100 Mbps	€ 35,44	€ 36,83
Tchamba	FIBER ONLY basic	Glasvezel	onbeperkt surfen & max. snelheid van 50 Mbps	€ 39,95	€ 39,95
Mobile Vikings	Unlimited Fast Internet 100 Mbps	xDSL	onbeperkt surfen & max. snelheid van 100 Mbps	€ 40,00	€ 40,00
hey!	hey! Internet	Kabel	onbeperkt surfen & max. snelheid van 150 Mbps	€ 39	€ 40,08
Proximus	Internet Light	xDSL	200 GB & max. snelheid van 100 Mbps	€ 39,99	€ 41,63
Netcom	CONNECT ME	xDSL	onbeperkt surfen & max. 100 Mbps	€ 39,50	€ 49,40
Cybernet	DSL	xDSL	750 GB & max. snelheid van 100 Mbps	€ 43,99	€ 50,32
VOO	SOLO SUPER RELAX	Kabel	onbeperkt surfen & max. snelheid van 200 Mbps	€ 55,00	€ 58,06
Nordnet	Orange Satellite with Nordnet	Satelliet	onbeperkt surfen & max. snelheid van 200 Mbps	€ 49,00	€ 60,08
Starlink	Starlink	Satelliet	onbeperkt surfen & max. snelheid van 100 Mbps	€ 50,00	€ 62,50

Tabel 1. Overzicht van de internetaanbiedingen van minstens 10 Mbps – situatie op [8 december 2025]

78. Het is evenwel mogelijk dat deze aanbiedingen niet overal op het grondgebied beschikbaar zijn (zie dekkingszones van de verschillende operatoren, beschikbaarheid van glasvezel, witte zones, enz.).
79. Voor huishoudens met geen of onvoldoende toegang tot vaste en/of mobiele netwerken blijft satelliet – die in België een volledige dekking biedt – vaak de enige optie. De kosten voor activering en/of materiaal kunnen echter een potentiële rem vormen. De satellietmarkt heeft echter in de afgelopen jaren een gunstige evolutie meegemaakt.
80. Enerzijds bedroeg het Starlink-abonnement in augustus 2022 in België 99 euro. In dezelfde periode kondigde de onderneming een sterke verlaging van zijn tarieven in Frankrijk³⁷ aan, wat een soortgelijke evolutie voor België doet vermoeden. Momenteel wordt het abonnement in het land aangeboden voor 50 euro.³⁸ Anderzijds voegt de komst in december 2024 van een

³⁷ [Starlink divise par deux le prix de son abonnement en France, il passe à 50€ par mois](#) (vrije vertaling: Starlink halveert de prijs van zijn abonnement in Frankrijk en gaat naar € 50 per maand)

³⁸ We hebben geen informatie over de datum van die prijswijziging.

nieuwe concurrent op de markt voor satellietinternet³⁹ (Nordnet met Orange Belgium) een extra optie voor de consumenten toe.

2.1.4.2. Vaste telefonie inbegrepen in een bundel

81. Zoals hierboven vermeld, wordt in dit deel de vaste telefonie gepresenteerd die deel uitmaakt van een bundel die ten minste vast internet omvat.
82. Voor vast internet houdt de analyse rekening met een snelheid van ten minste 10 Mbps, zonder enige specificatie van de datavolumes. Voor vaste telefonie identificeert deze analyse gebruikspatronen voor een laag en gemiddeld verbruik.
83. Voor het patroon met een laag maandelijks verbruik wordt rekening gehouden met het volgende verbruik, namelijk 25 oproepen per maand, verdeeld in:
 - 15 oproepen van 5 minuten naar vaste nummers, ofwel 75 belminuten in totaal;
 - 10 oproepen van 2 minuten naar mobiele nummers, ofwel 20 belminuten in totaal.
84. Voor dit profiel geeft de tariefvergelijker een lijst van goedkoopste aanbiedingen (vast internet + vaste telefonie) waarvan de GMK tussen € 35,81 en € 84,18 liggen.
85. Het gemiddelde maandelijks gebruikspatroon is dan weer gebaseerd op 70 oproepen per maand, verdeeld als volgt:
 - 53 oproepen van 5 minuten naar vaste nummers, ofwel 265 belminuten in totaal;
 - 17 oproepen van 2 minuten naar mobiele nummers, ofwel 34 belminuten in totaal.
86. Voor dit profiel geeft de tariefvergelijker een lijst van aanbiedingen (vast internet + vaste telefonie) waarvan de GMK tussen € 42,38 en € 84,99 liggen.

2.1.5. Conclusie betreffende het geografische element

87. Wat de **beschikbaarheid** van het geografische element betreft, profiteert België van een goede dekking met 10 Mbps (99,40%) via de vaste netwerken. Bovendien is de 4G- (99,97%) en 5G-dekking (98,90%) van een kwaliteitsniveau dat als "goed" wordt beschouwd, zo goed als volledig en wordt een volledige dekking (100%) gewaarborgd door satelliet. Daarnaast zijn er momenteel projecten aan de gang om de dekking van vast en mobiel internet te verbeteren.
88. Wat de **daadwerkelijke aansluiting** van de huishoudens op het internet betreft, blijkt uit de meest recente resultaten van de ICT-enquête van Statbel dat huishoudens met een laag inkomen minder kans hebben om over een internetverbinding te beschikken. Dit onderstreept het bestaan van ongelijkheden in de toegang tot deze technologieën, met andere woorden een "digitale kloof". Het verschil tussen de huishoudens met een lager inkomen en de huishoudens met een hoger inkomen is echter aan het krimpen, gaande van 16 tot 6

³⁹ [Orange start met internet via satelliet - Data News](#)

procentpunten tussen 2021 en 2024. Daarenboven lijkt de voornaamste belemmering voor internettoegang van educatieve aard te zijn (gebrek aan vaardigheden).

89. Wat betreft de **kwaliteit** van het geografische element biedt de publicatie door het BIPT van de indicatoren die opgenomen zijn in de kwaliteitsbarometer, hoewel ze niet specifiek zijn voor de universele dienst, een kijk op de prestaties van sommige operatoren en moedigt deze laatste aan om hun diensten algemeen te verbeteren.
90. Wat de **betalbaarheid** van het geografische element betreft, blijkt uit de gegevens van de tariefvergelijker dat de prijzen van de diensten voor vast internet (minimumsnelheid van 10 Mbps) en vaste telefonie (laag tot middelmatig verbruik) variëren. De consumenten hebben dan ook de mogelijkheid om tussen verschillende aanbiedingen te kiezen en zich te richten op de goedkoopste. Daarom wordt er altijd aanbevolen om de tariefvergelijker te gebruiken om de meest betaalbare aanbiedingen op de markt te vinden.
91. Bovendien kunnen sommige categorieën van personen momenteel in aanmerking komen voor tariefkortingen op de diensten voor vast internet en vaste telefonie. Die kortingen worden toegekend bij wijze van sociaal tarief en worden nader beschreven in het volgende deel.
92. Voor wie de opties beperkt zijn wegens de onbeschikbaarheid van de vaste en/of mobiele netwerken, kan internet via satelliet een alternatief zijn met aantrekkelijkere tarieven en een grotere keuze dan voordien.
93. Concluderend kan worden gesteld dat de noodzaak om een universeledienstverlener aan te wijzen om de beschikbaarheid, kwaliteit en betaalbaarheid van deze dienst te waarborgen, in dit stadium niet is aangetoond. Het BIPT zal de ontwikkeling van de connectiviteit in België nauwlettend blijven volgen, de kwaliteitsparameters opnieuw evalueren en toezicht houden op de ontwikkeling van het aanbod van vaste diensten en van alternatieve diensten voor vaste netwerken, met inbegrip van de prijzen daarvan.

2.2. Universele dienst: het sociale element

2.2.1. Inleiding

94. Het stelsel van sociale tarieven is hervormd bij de wet van 30 augustus 2023 houdende wijziging van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie en houdende hervorming van de sociale tarieven.
95. Sinds 1 maart 2024 rust het sociale element van de universele dienst inzake elektronische communicatie op twee afzonderlijke regelingen die naast elkaar bestaan:
 - 95.1. het sociaal tarief "oud stelsel", dat voorziet in tariefkortingen voor vaste telefonie en vast internet. Dit recht blijft behouden voor begunstigen die hun aanvraag vóór 1 maart 2024 hebben ingediend, mits zij aan de vereiste voorwaarden voldoen;
 - 95.2. het sociaal internetaanbod (nieuw stelsel van sociaal tarief), dat bestaat uit de toekenning van een specifiek "basisaanbod", dat een component vast internet omvat en dat toegankelijk is voor bepaalde categorieën mensen.

96. De twee hieronder vermelde regelingen van het sociale tarief zijn gericht op categorieën begunstigden die grotendeels vergelijkbaar zijn, aangezien zij voornamelijk gericht zijn op mensen die sociaal-economisch kwetsbaar zijn en reeds een bepaalde sociale status of uitkeringen genieten. Ondanks deze gemeenschappelijke kern zijn er echter verschillen tussen de twee regelingen, zowel wat de precieze toelatingscriteria als wat het daadwerkelijk gedekte publiek betreft, hetgeen ertoe leidt dat bepaalde specifieke categorieën begunstigden al dan niet worden opgenomen, afhankelijk van de betrokken regeling.
97. In het vervolg van het deel worden beide delen van het sociaal tarief hieronder afzonderlijk besproken, aangezien ze verschillend worden geregeld.

2.2.2. Sociaal tarief "oud stelsel"

2.2.2.1. Context

98. Het sociaal tarief "oud stelsel" is gebaseerd op artikel 74, § 2, van de WEC en op de artikelen 22 en 38 van bijlage 1 bij de WEC. Het bestaat uit de toekenning van tariefkortingen op de aanbiedingen waarin minstens een vaste-telefonie- of vast-internetdienst vervat is.
99. Het beheer van het sociaal tarief "oud stelsel" blijft in handen van het BIPT.
100. De verschillende categorieën van begunstigden, alsook de toegekende kortingen zijn opgenomen in de tabel hieronder.

Categorieën van begunstigden	Enmalige korting aansluiting	Abonnement vaste telefoon of vast internet	Gesprekken vaste telefonie	Totaal per maand
+65 jaar (voorwaarden i.v.m. inkomen en gezinssituatie)	50%	40% (max. € 8,4)	€ 3,1	€ 11,5
Personen met een handicap (voorwaarden i.v.m. inkomen en gezinssituatie)	50%	40% (max. € 8,4)	€ 3,1	€ 11,5
Ontvangers van een leefloon	-	Enkel internetabonnement: 40% (max. € 8,4)	€ 3,1	Enkel gesprekken: € 3,1 Gesprekken + internetabonnement: € 11,5
Personen met een auditieve beperking	50%	40% (max. € 8,4)	€ 3,1	€ 11,5
Personen bij wie een laryngectomie is uitgevoerd	50%	40% (max. € 8,4)	€ 3,1	€ 11,5

Militaire oorlogsblinden	50%	40% (max. € 8,4)	€ 3,1	€ 11,5
---------------------------------	-----	------------------	-------	--------

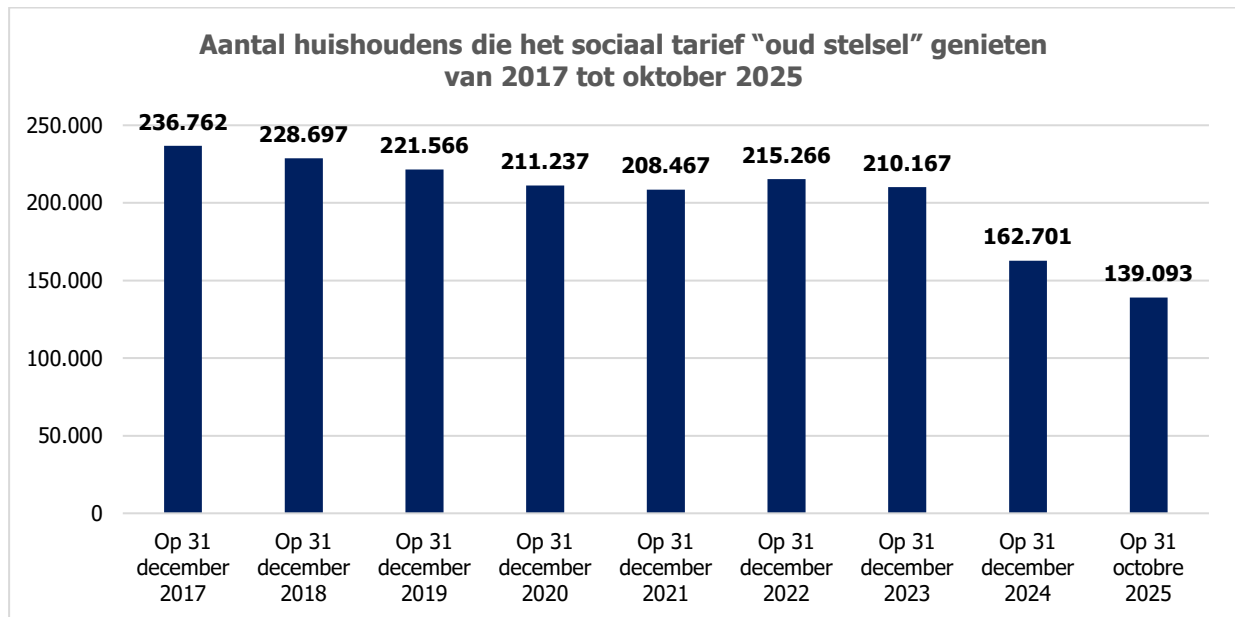
Tabel 2. Overzicht van de categorieën van begunstigten en toegekende kortingen (bron: artikelen 22 en 38 van bijlage 1 bij de WEC)

101. Zoals hierboven is vermeld kunnen de begunstigten die hun aanvraag hebben ingediend voor 1 maart 2024 hun sociaal tarief "oud stelsel" behouden.
102. Dat recht verliezen ze echter in de volgende gevallen:
- indien zij niet meer voldoen aan de voorwaarden voor de toekenning van dat sociaal tarief;
 - indien zij hun contract of tariefformule bij hun operator wijzigen (*in het bijzonder kiezen voor het sociaal internetaanbod in het kader van het nieuwe stelsel van sociaal tarief*);
 - indien zij van operator veranderen;
 - indien zij het adres wijzigen waar de dienst wordt verleend;
 - indien de operator het tariefplan waarop dat sociaal tarief betrekking heeft, niet langer aanbiedt.
103. Er moet op worden gewezen dat de begunstigten die het recht op het sociale tarief van het "oude stelsel" verliezen, echter, indien zij voldoen aan de voorwaarden voor de toekenning ervan, recht kunnen hebben op het sociaal internetaanbod (nieuw stelsel).
104. De voorwaarden voor de toekenning van het sociale tarief van het "oude stelsel" aan de begunstigten worden voortaan elk jaar geverifieerd.

2.2.2.2. Gegevens betreffende het sociaal tarief "oud stelsel"

105. De voorgestelde gegevens betreffende het sociaal tarief "oud stelsel" hebben betrekking op de periode van 2017 tot oktober 2025 en zijn afkomstig van de STTS-databank⁴⁰, die door het BIPT wordt beheerd.

⁴⁰ De STTS-databank wordt door het BIPT beheerd, met het oog op het beheer en het behoud van het sociaal tarief "oud stelsel".

Figuur 11. Ontwikkeling van het aantal huishoudens die van september 2017 tot oktober 2025 het sociaal tarief "oud stelsel" genieten (bron: STTS-databank)

106. In oktober 2025 werd het sociaal tarief "oud stelsel" toegekend aan 139.093 begunstigen.
107. Van 2017 tot 2021 heeft het BIPT de tweejaarlijkse verificaties uitgevoerd die in het verleden niet hadden plaatsgevonden. Die verificaties verklaren de daling van het aantal begunstigen.
108. Tussen december 2023 en december 2024 is het aantal begunstigen van het sociale tarief van het oude stelsel sterk gedaald, voornamelijk door de verificatie van de kwaliteit van de gegevens tussen de databank van het BIPT en de databank van de operatoren. Die controle, die nog nooit eerder was gebeurd, heeft tot een belangrijke update van de gegevens geleid. Een aantal klanten waren bijvoorbeeld opgenomen in de databank van het BIPT als begunstigde van het sociaal tarief bij een bepaalde operator, terwijl ze geen klant meer waren bij die operator. Die klanten zijn voor 1 maart 2024 uit de databank van het BIPT geschrapt om te vermijden dat de aanvraag voor het sociaal internetaanbod werd geblokkeerd aangezien die klanten in de praktijk het sociaal tarief "oud stelsel" niet genoten.
109. Sinds 1 maart 2024 is de trend onvermijdelijk gedaald, aangezien het na de hervorming van de sociale tarieven niet meer mogelijk is om het sociale tarief van het oude stelsel aan te vragen.
110. De onderstaande tabellen geven de databaseactiviteiten voor 2024 en 2025 (januari tot oktober) weer, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen de geautomatiseerde procedure (tabel 3) en de manuele procedure (tabel 4). Na de jaarlijkse verificaties die in staat stellen om na te gaan of een begunstigde nog steeds voldoet aan de wettelijke voorwaarden die hem in staat stellen zijn vermindering van het sociale tarief te behouden.

Resultaat	2024		2025 (januari tot oktober)	
	# dossiers	%	# dossiers	%
Ja (geen actie)	151.480	91,54%	131.042	93,92%
Nee wegens ander sociaal tarief binnen het huishouden (verzending van een door STTS gegenereerde brief)	0	0,00%	0	0,00%
Nee, want beantwoordt niet aan de voorwaarden (versturen van een brief gegenereerd door STTS)	14.000	8,46%	8479	6,08%
Totaal	165.480	100%	139.521	100%

Tabel 3. Verificaties van de dossiers uitgevoerd in 2024 en 2025 en resultaten gegeven door de STTS-applicatie (bron: STTS-applicatie)

Resultaat	2024		2025 (januari tot oktober)	
	# dossiers	%	# dossiers	%
Ja, na beslissing van het BIPT	4455	48,23%	3106	41,94%
Nee, na beslissing van het BIPT	252	2,73%	320	4,32%
Nee door automatische afsluiting bij gebrek aan antwoord	4530	49,04%	3979	53,73%
Totaal	9237	100%	7405	100%

Tabel 4. Manuele behandeling van de verificaties van de dossiers uitgevoerd in 2024 en 2025 (Bron: STTS-applicatie)

111. Van 1 januari 2024 tot 31 oktober 2025 was voor slechts 8133 dossiers van de 313.134⁴¹ geverifieerde dossiers een manuele behandeling nodig (d.i. 2,60%).

⁴¹ Dat cijfer stemt overeen met de geverifieerde dossiers voor het sociaal tarief van het oude stelsel, zowel voor de geautomatiseerde als de manuele procedure, met uitsluiting van de verificaties die afgesloten zijn wegens gebrek aan antwoord tijdens de manuele procedure:

- Geautomatiseerde procedure: 151 480 + 14 000 + 131 042 + 8 479 = **305 001**

2.2.3. Sociaal internetaanbod

2.2.3.1. Context

112. Zoals hierboven vermeld voorziet het nieuwe stelsel van het sociaal tarief in de verstrekking van een sociaal internetaanbod met "basis"-kenmerken. Dit nieuwe stelsel is met name gebaseerd op artikel 74, § 4, van de WEC en op de artikelen 22/1 tot 22/3 en 38/1 van bijlage 1 bij de WEC.
113. Het beheer van het sociaal internetaanbod (nieuw stelsel) is toevertrouwd aan de FOD Economie.
114. De minimale kenmerken van het sociaal internetaanbod zijn vastgelegd in het koninklijk besluit van 20 september 2023 betreffende de minimumvoorwaarden voor de aanbiedingen die in aanmerking komen voor de sociale tarieven, dat voorziet in de lancering op de markt van twee categorieën aanbiedingen⁴²:
- 114.1. een sociaal breedbandinternetabonnement op een vaste locatie, voor een maandelijks maximumbedrag van 19 euro inclusief btw, met bepaalde minimumkenmerken (met name een downloadsnelheid van ten minste 30 Mbps, wanneer dat technisch mogelijk is);
 - 114.2. een sociale bundel bestaande uit ten minste een breedbandinternetdienst die op een vaste locatie wordt aangeboden, voor een maandelijks maximumbedrag van 40 euro inclusief btw. Het element breedbandinternet op een vaste locatie van die bundel moet ten minste de kenmerken van volume en snelheid naleven die zijn gedefinieerd voor het sociale abonnement van € 19.
115. De rechthebbenden die op de nieuwe sociale tarieven aanspraak kunnen maken, zijn personen van 18 jaar of ouder die bepaalde soorten van toelagen ontvangen of van wie een gezinslid deze ontvangt onder meer van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn (OCMW), de FOD Sociale Zekerheid - Directie-generaal Personen met een handicap (FOD SZ DGPH) of de Federale Pensioendienst (FPD).⁴³
116. Deze categorieën zijn grotendeels vergelijkbaar met die welke gebruikt worden in het kader van de toekenning van het sociaal tarief voor gas en/of elektriciteit en zijn dus prioritair gericht op gezinnen en bejaarden met een laag inkomen, alsook op sommige personen met een beperking.

-
- Manuele procedure: 4 455 + 252 + 3 106 + 320 = **8 133**
 - Totaal: **305 001 + 8 133 = 313 134**

⁴² Momenteel wordt een ontwerp uitgewerkt ter verbetering van de minimumvoorwaarden van het sociaal internetaanbod in verband met het volume, de snelheid en installatiekosten. De FOD Economie heeft immers [een openbare raadpleging](#) georganiseerd over een ontwerp van koninklijk besluit dat tot doel heeft bepaalde voorwaarden van dit aanbod te wijzigen om het aantrekkelijker te maken voor de doelgroep. Dit ontwerp zal in 2026 verder worden uitgewerkt.

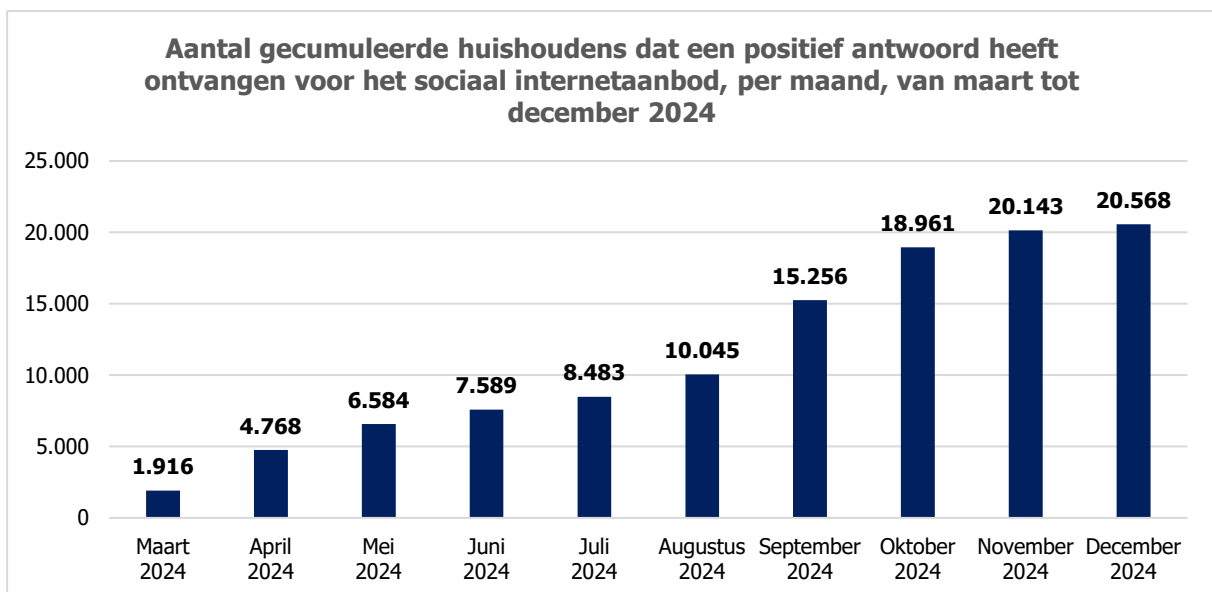
⁴³ Voor de volledige lijst van de categorieën rechthebbenden, zie het nieuwe artikel 22/2, § 2, van bijlage 1 bij de WEC.

117. Personen die van het sociaal internetaanbod gebruik willen maken, moeten een aanvraag indienen bij een van de operatoren die verplicht zijn dit sociale tarief te verstrekken. Dit zijn de operatoren die rechtstreeks of onrechtstreeks beschikken over een vast toegangsnetwerk en die aan consumenten een breedbandinternettoegangsdienst op een vaste locatie aanbieden en die een omzet van meer dan 50 miljoen euro met betrekking tot openbare elektronische communicatiediensten behalen.⁴⁴ Momenteel wordt het sociaal internetaanbod verstrekt door de operatoren VOO, Proximus en Telenet.
118. Deze operatoren sturen de ontvangen aanvragen door naar de FOD Economie, die de voorwaarden voor de toekenning van het sociaal internetaanbod controleert.

Het voordeel van het nieuwe sociaal tarief kan per huishouden maar één keer worden toegekend. Het kan niet worden gecombineerd met een sociaal tarief dat volgens het oude stelsel van het sociaal tarief was verkregen.

2.2.3.2. Gegevens betreffende het sociaal internetaanbod

119. De gepresenteerde gegevens met betrekking tot het sociaal internetaanbod bestrijken de periode van maart 2024 tot oktober 2025 en zijn afkomstig van de FOD Economie.
120. Onderstaande figuur geeft een update voor het jaar 2024 weer en toont de ontwikkeling van het aantal gecumuleerde begunstigden, d.w.z. het aantal gecumuleerde huishoudens dat van maart tot december 2024 een positieve respons heeft ontvangen om van het aanbod van sociaal internet gebruik te maken. Met andere woorden, stemt het aantal huishoudens, voor de maand april 2024, overeen met de optelsom van de begunstigden van de maanden mei en april 2024. En voor de maand mei 2024 stemt het aantal huishoudens overeen met de optelsom van de begunstigden van de maanden maart, april en mei 2024.

Figuur 12. Aantal gecumuleerde huishoudens dat een positief antwoord heeft ontvangen om het sociaal internetaanbod te genieten, van maart tot december 2024 (bron: FOD Economie)

⁴⁴ Voor meer details, zie de nieuwe § 4 van artikel 74 van de WEC.

121. In totaal werd het sociaal internetaanbod in december 2024 aan 20.568 begunstigden toegekend, dit aantal is volgens de gegevens van 1 december 2025 gestegen tot 24.121, een stijging met 17,3% in deze periode.

3. Conclusie van de monitoring

122. Het BIPT concludeert dat het feit dat geen enkele aanbieder is aangewezen voor de verstrekking van het geografische element van de universele dienst, geen invloed heeft gehad op de beschikbaarheid en de kwaliteit van de dienst noch op het prijsniveau.
123. Wat betreft het sociale element van de universele dienst is het aantal begunstigden van het sociaal tarief "oude stelsel" gedaald, van 162.701 begunstigden op 31 december 2024 tot 139.093 op 31 oktober 2025. Sinds maart 2024 zijn geen nieuwe aanvragen voor dat tarief meer mogelijk doordat het sociaal internetaanbod is ingevoerd. Op 1 december 2025 telde dat aanbod 24.121 begunstigden.

Bernardo Herman
Lid van de Raad

Peggy Valcke
Lid van de Raad

Stefaan Vyverman
Lid van de Raad

Michel Van Bellinghen
Voorzitter van de Raad